

Eurobarometru Standard 94

Raport național

Opinia publică în Uniunea Europeană

România

Iarnă 2020-2021

Sondajul a fost cerut și coordonat de către Comisia Europeană,
Direcția Generală de Comunicare.
Raportul a fost elaborat pentru Reprezentanța Comisiei Europene în
România.

Documentul nu reprezintă în mod necesar punctul de vedere al Comisiei Europene.
Interpretările și opiniile pe care le conține aparțin exclusiv autorului.

Eurobarometru Standard 94 – Val EB94.3 – Kantar

Eurobarometru Standard 94

Raport național

OPINIA PUBLICĂ ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

ROMÂNIA

<https://europa.eu/eurobarometer>

CUPRINS

INTRODUCERE	2
I. PERCEPȚIA ROMÂNILOR ASUPRA PRIORITĂȚILOR POLITICE ALE COMISIEI EUROPENE	3
II. UNIUNEA EUROPEANĂ, PERCEPȚII ASUPRA POLITICILOR ACESTEIA ȘI REZULTATE	5
a. Politicile Uniunii Europene între informare, percepții și rezultate	5
b. Drepturi fundamentale, valori și așteptări	6
c. Încrederea în instituțiile naționale și europene	6
III. PERCEPȚIA SITUAȚIEI ECONOMICE A ROMÂNIEI ÎN NOUL CONTEXT PANDEMIC EUROPEAN ȘI GLOBAL	7
IV. COMPORTAMENT MEDIA ȘI SURSELE DE INFORMARE ALE ROMÂNILOR	10
a. Nivel de informare și surse de informare (surse tradiționale mass-media și noi surse de informare)	10
b. Informare versus dezinformare	11
CONCLUZII	12

INTRODUCERE

În contextul unui an marcat puternic la nivel global de pandemia de coronavirus și de provocările declanșate de aceasta pe mai multe planuri, începând cu cel al sănătății și continuând cu cel economic și financiar, dar nu numai, Uniunea Europeană a conceput un plan de redresare în valoare de 750 de miliarde de euro, NextGenerationEU, pentru a sprijini economia prin fonduri nerambursabile și împrumuturi, plan apreciat ca eficient de către 60% dintre români, dar și de majoritatea europenilor (UE27: 55%).

În ultimii 3 ani se remarcă o susținere tot mai mare a conceptului de **liberă circulație** a cetățenilor UE, respectiv a dreptului acestora de a locui, munci, studia și face afaceri oriunde în Uniune (2018: 69%; 2019: 73%; 2020: 75%). Acest principiu de bază al Uniunii Europene este, ca și până acum, primul menționat atât la nivel național, cât și la nivelul UE (85%).

Atitudinea pozitivă a românilor referitoare la comunitatea europeană se menține și în 2020, accentul fiind pus pe **politica de apărare și securitate, politica externă și politica comercială**, realizate **în parteneriat cu celelalte state membre ale Uniunii Europene**. Ideea unei politici de apărare și securitate comune rămâne, și în 2020, a doua ca importanță, atât în rândul românilor, cât și la nivel european (RO: 72%; UE27: 78%).

Politica externă comună a statelor membre ale Uniunii Europene (RO: 67%; UE27: 73%), cât și **politica comercială comună** (RO: 66%; UE27: 77%) se mențin drept priorități importante atât pentru români, cât și pentru ceilalți cetățeni europeni.

Românii continuă să acorde o importanță semnificativ mai mare conceptului **de extindere a Uniunii Europene**, comparativ cu media înregistrată la nivelul Uniunii Europene (RO: 65%; UE27: 46%).

I. PERCEPȚIA ROMÂNILOR ASUPRA PRIORITĂȚILOR POLITICE ALE COMISIEI EUROPENE

Ponderea românilor care consideră **globalizarea** ca fiind o oportunitate pentru creșterea economică este de 58% în prezent, o proporție în scădere față de anul anterior (cu -5pp față de 2019). Această percepție înregistrează un trend contrar la nivel european, ea acumulând 4 puncte procentuale în același interval de timp, de la 63% în 2019 la 67% în 2020.

Percepția românilor cu privire la **situația financiară a propriei gospodării** se depreciază cu 5 puncte procentuale față de anul 2019, doar 54% dintre ei (față de 59% în 2019) considerând că aceasta este bună sau foarte bună, în linie cu media europeană ce scade și ea la 68% (mai puțin cu 4pp față de 2019). Totodată, și previziunile cu privire la situația financiară a propriei gospodării pentru următoarele 12 luni și-au temperat optimismul față de anul anterior: 28% dintre români sunt în prezent de părere că această situație se va înrăutăți, în timp ce doar unul din cinci români (21%, -10pp față de anul anterior) sunt de părere că aceasta se va îmbunătăți, media la nivelul Uniunii fiind tot de 21% pentru îmbunătățirea situației (însă este mai ridicată decât cea care privește înrăutățirea situației: - 17%). Referitor la **situația locurilor de muncă**, doar unul din patru români este de părere că aceasta este satisfăcătoare la nivelul întregii țări (23%, -15pp față de 2019), însă percepția despre situația personală de la locul de muncă înregistrează o ușoară scădere (46% în 2020, față de 49% în 2019). La nivel european se constată aceeași ușoară tendință de scădere (de la 61% în 2019 la 58% în 2020). Privind spre viitor, unul din cinci români se așteaptă ca situația locurilor de muncă din țară să se înrăutățească (creștere cu 13pp, de la 33% în 2019, la 49% la finalul lui 2020). La nivel european, percepția de înrăutățire a situației locurilor de muncă la nivel de țară a crescut cu 15 puncte procentuale (de la 27% în 2019, la 42% la final de 2020). Previziunile despre situația personală la locul de muncă sunt similare cu cele la nivel de țară, doar 19% dintre români așteptându-se ca situația lor să se îmbunătățească (similar mediei europene de 20%), în timp ce 29% dintre români anticipează o înrăutățire a acesteia (+16% față de UE27: 13%); pe de altă parte, o treime dintre români sunt de părere că situația va rămâne neschimbată (RO: 35%, UE27: 57%).

Evaluările **situației economiei europene** rămân în continuare pozitive, 52% dintre români evaluând-o că fiind bună (chiar dacă în scădere cu 12pp față de 2019), percepție ce situează România în continuare peste media europeană (UE27 în 2020: 32%). Despre **situația economiei românești**, 26% dintre români o evaluează că fiind bună (valoare în scădere cu 9pp față de anul precedent, fiind în prezent la un nivel similar cu cel din 2018), în timp ce media UE27 (29%) este și ea afectată de scădere (-19pp față de 2019).

65% dintre români se declară în favoarea unei **politici energetice comune** la nivel european, similar anului anterior, procentul însă rămâne sub cel înregistrat la nivelul UE27 (77%, constant în 2019 și 2020). **Dezvoltarea energiei din surse regenerabile**, ca prim obiectiv al Pactului verde european, introdus ca prioritate principală a Comisiei von der Leyen, este menționată de 36% dintre români (similar cu 2019, 34%) ca obiectiv ce ar trebui să fie prioritar în cadrul noului Pact, în timp ce la nivel european aceasta este prima menționată de 52% dintre respondenți (similar cu 2019, 53%). În aceeași proporție de 36%, românii sunt de părere că și **combaterea deșeurilor din materiale plastice** și abordarea problemei materialelor plastice de unică folosință ar trebui să fie un obiectiv prioritar (media UE27: 48%), unele țări plasând acest obiectiv pe primul loc: Olanda (55%), Slovenia (56%), Malta

(58%), Irlanda (59%) și Slovacia (61%). Alte obiective pe care ar trebui să se concentreze Pactul verde european au în vedere: **promovarea unei „economii circulare”** (UE27: 39%, RO: 31%) și **sprijinirea fermierilor din UE prin acordarea unei remunerări corecte** cu scopul de a furniza europenilor alimente accesibile și sigure (UE27: 39%, RO: 33%).

Șase din zece români declară că susțin crearea unei **politici europene comune privind migrația** (similar anului precedent), această pondere fiind în continuare sub media europeană (RO: 64%; UE27: 73%).

Trei din patru români susțin **libera circulație a cetățenilor UE**, care pot astfel să locuiască, muncească, studieze și să facă afaceri oriunde în Uniune (RO: 75%, UE27: 85%). Sprijinul pentru această idee a înregistrat un ușor câștig față de 2019 la nivelul mediei europene (+1pp, de la 84% în 2019).

Din punct de vedere al **modului în care funcționează democrația** în Uniunea Europeană, majoritatea românilor sunt mulțumiți de acest aspect, cu toate că proporția acestora scade treptat de la 62% în 2019, la 53% în iarna lui 2020, în timp ce media europeană a rămas similară în ultimii 2 ani (2019: 52%; 2020: 53%). La nivel local, percepția asupra democrației urmează un tipar asemănător în ultimii 2 ani: astfel, dacă în 2019, 44% dintre români erau mulțumiți de modul în care funcționa democrația în propria țară, până la finalul lui 2020 procentul acestora a scăzut la 38%, în timp ce media europeană a rămas stabilă (2019: 54%; 2020: 55%).

Referitor la rolul jucat de Uniunea Europeană în lume, 67% dintre români se declară în favoarea unei **politici externe comune**, un procentaj sub media europeană (UE27: 73%), dar și în favoarea unei **politici de apărare și securitate comune** (72%), chiar dacă sub media europeană (UE27: 78%). **Extinderea Uniunii** pentru a include și alte țări în anii următori este susținută de 65% dintre români, menținându-se în continuare mult peste media europeană de 46%, statele membre mai reticente în acest sens fiind Finlanda, Luxemburg, Austria, Danemarca, Belgia și Germania.

Românii plasează pe primul loc în rândul realizărilor Uniunii Europene **libera circulație a cetățenilor**, bunurilor și serviciilor în interiorul Uniunii, ea fiind cu 5 puncte procentuale peste media UE (RO: 29%; UE27: 24%). La nivel european, **pacea între statele membre UE** rămâne și anul acesta realizarea cea mai importantă, 30% dintre cetățenii Europei menționând-o (RO: 15%).

II. UNIUNEA EUROPEANĂ, PERCEPȚII ASUPRA POLITICILOR ACESTEIA ȘI REZULTATE

a. Politicile Uniunii Europene între informare, percepții și rezultate

Dacă, în 2019, românii apreciau că **situația economică a țării** la momentul respectiv începuse să se îmbunătățească, 35% dintre ei considerând că aceasta este relativ bună, în 2020, doar 26% dintre ei mai împărtășesc această părere, revenind la percepția mai degrabă negativă din 2018 (când doar 25% considerau situația economică drept relativ bună). Primele clasate din punct de vedere al pesimismului declarat față de situația economică la nivel local sunt Italia (93%), Spania (91%), Grecia (90%) și Portugalia (90%).

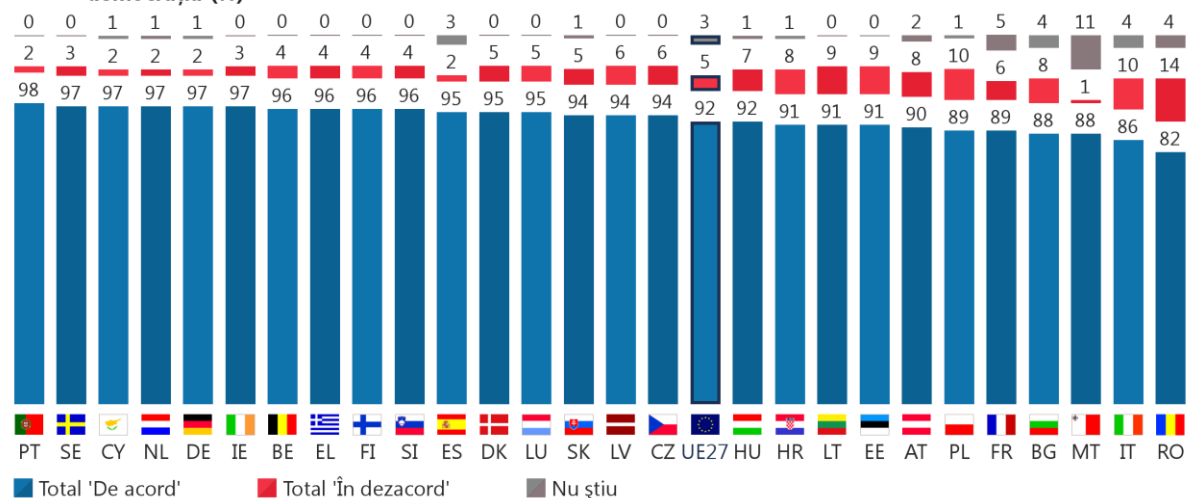
Scăderea optimismului se înregistrează și în perspectiva următoarelor 12 luni în ce privește situația economică națională: astfel, doar 21% dintre români (-7pp față de 2019) cred că aceasta va fi mai bună, comparativ cu aproape jumătate dintre ei (48%, +13 pp față de 2019) care apreciază că ea se va înrăutăți. Pe de altă parte, cetățenii europeni par să fie mai optimiști decât în 2019, apreciind că perspectivele economiilor naționale vor fi mai degrabă pozitive, în proporție de 29% (+10pp). Țările cu cei mai optimiști cetățeni în acest sens sunt Danemarca (45%), Irlanda (44%) și Suedia (44%).

Majoritatea românilor consideră că, și în 2020, **lucrurile se îndreaptă în direcția corectă** în Uniunea Europeană (53%), similar cu anul anterior, în timp ce media europeană înregistrează o creștere de 10 puncte procentuale față de 2019, până la 42%.

Circa șase din zece români consideră că **înțeleg cum funcționează UE** (62%) și sunt de acord că **mai multe decizii ar trebui luate la nivelul Uniunii** (66%). De asemenea, 82% dintre români sunt de acord că toate statele membre ale UE ar trebui să respecte valorile de bază ale Uniunii, precum drepturile fundamentale și democrația, deși această cifră situează românii la coada clasamentului european, cu 10pp sub media europeană (UE27: 92%).

QB1.3 În ce măsură sunteți de acord sau în dezacord cu fiecare dintre următoarele afirmații?

Toate statele membre ale UE ar trebui să respecte valorile de bază ale UE, precum drepturile fundamentale și democrația (%)

Peste jumătate dintre români susțin ideea unei **uniuni monetare și economice europene cu o singură monedă, Euro** (RO: 55%, UE27:70%), dar și a unei **piețe digitale unice** în cadrul UE (RO: 56%, UE27: 65%), iar șapte din zece români consideră că, pentru fiecare acord comercial încheiat de către UE, ar trebuie să existe garanția că sunt îndeplinite **cele mai înalte standarde privitoare la climă, protecția mediului și a muncii**.

b. Drepturi fundamentale, valori și așteptări

Într-o proporție asemănătoare cu 2019, 71% dintre români declară că se simt cetățeni europeni (UE27: 74%). Iar drepturile în calitate de cetățean al UE sunt, la nivel declarativ, cunoscute în egală măsură ca în 2019 (58%) și sunt ușor sub media europeană (UE27: 61%). În continuare, însă, 73% dintre români (la fel ca în 2019) declară că ar dori să știe mai multe despre aceste drepturi. Dintre statele membre, irlandezii și portughezi (84% în ambele cazuri) și luxemburghezii (80%) se află, la nivel declarativ, printre cei mai bine informați cetățeni ai Uniunii cu privire la drepturile pe care le au în această calitate.

Elementele care creează sentimentul de comunitate între cetățenii UE sunt ierarhizate diferit de către români în 2020, comparativ cu anul precedent. Astfel, dacă în 2019 primele 3 elemente erau **educația** (22%), urmată de **economie** și **sistemul de îngrijire a sănătății și de pensii** (cu câte 18% fiecare), în 2020 primul element menționat este **sistemul de îngrijire a sănătății și de pensii** (22%), apoi **educația** (21%), urmată de **solidaritate** (20%), **economie** și **statul de drept** (cu 18%, respectiv 17%). **Grija pentru mediu** este menționată de 14% dintre români, înaintea acesteia situându-se **istoria** (15%), **cultura, religia** și **sporturile** (toate cu câte 14%).

Economia reprezintă, la nivel european, elementul principal de legătură între membrii unei comunități (UE27: 26%), urmată de **cultură** (25%) și **valori** (23%). **Istoria** și **solidaritatea** sunt următoarele elemente importante la nivelul Uniunii (UE27: 22%, respectiv 20%).

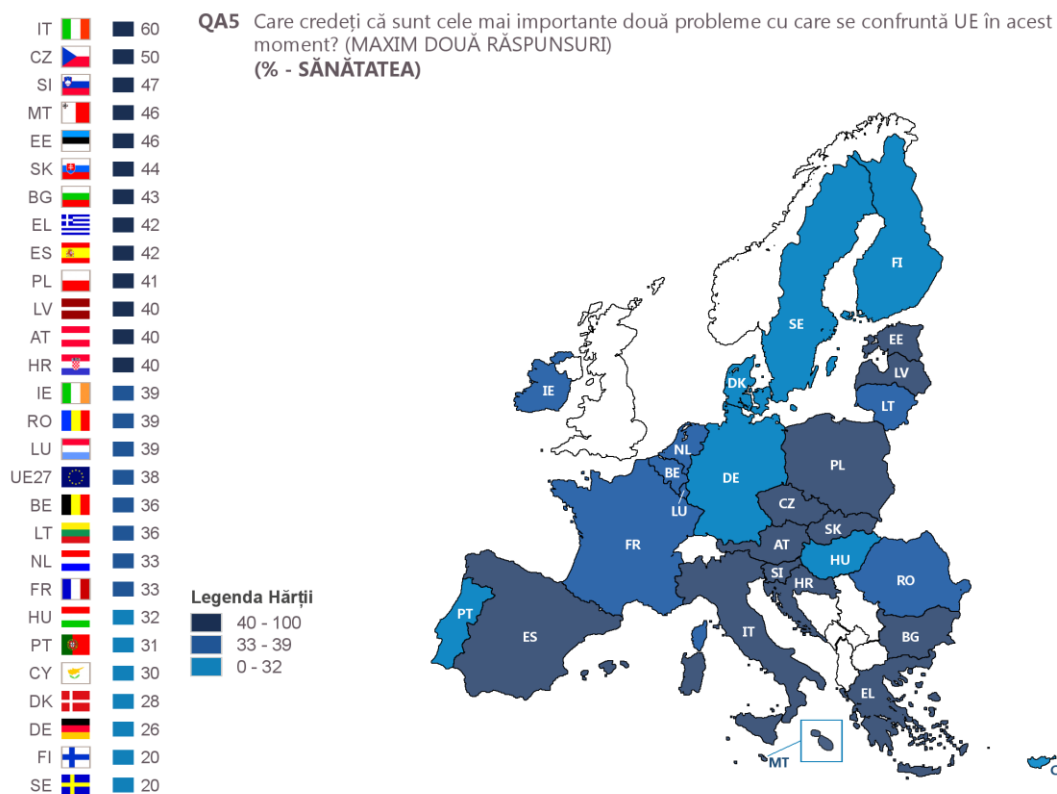
c. Încrederea în instituțiile naționale și europene

Românii continuă și în 2020 să acorde mai multă încredere instituțiilor internaționale, decât celor naționale, tendință care se păstrează în ultimii 3 ani. Astfel, Uniunea Europeană prezintă încredere pentru 58% dintre români (similar 2019, 57%), în Națiunile Unite tind să aibă încredere 54% dintre români (+6pp), iar în NATO românii au încredere în proporție de 49%. Instituțiile naționale au un grad de încredere mai scăzut, pe primele locuri situându-se justiția (47%), administrația publică regională sau locală (38%) și cea publică centrală (37%). Guvernul, Parlamentul și partidele politice rămân instituțiile cu cele mai joase cote de încredere în rândul românilor. De notat este faptul că încrederea în partidele politice s-a erodat cu 10pp, de la 26% în 2019 la 16% în prezent, în timp ce încrederea în Guvern a rămas similară cu cea din anul precedent (29% în 2020, 30% în 2019), iar cea în Parlament a pierdut 5pp, ajungând la 26%. Cu toate acestea, majoritatea românilor continuă să aibă încredere, și în 2020, în poliție (56%, +6pp) și armată (64%, -3pp).

Mai mult decât atât, circa unul din doi români declară că tind să aibă încredere și în următoarele instituții europene, în general peste media europeană: Parlamentul European (RO: 55%, UE27: 50%), Comisia Europeană (RO: 50%, UE27: 47%), Consiliul European (RO: 49%, UE27: 45%) și Banca Centrală Europeană (RO: 46%, UE27: 47%).

III. PERCEPȚIA SITUAȚIEI ECONOMICE A ROMÂNIEI ÎN NOUL CONTEXT PANDEMIC EUROPEAN ȘI GLOBAL

Dacă în 2019, altele erau considerate **principalele probleme cu care se confruntau** țara și, respectiv, Uniunea Europeană, (și anume, creșterea prețurilor, inflația, costul traiului zilnic - 32% - și sistemul de îngrijire al sănătății și de securitate socială - 19%), în prezent circa patru din zece români și europeni consideră că principala problemă cu care se confruntă acestea, este **sănătatea** (atât la nivel național - RO: 43%, UE27: 44% -, cât și european - RO: 39%, UE27: 38%).

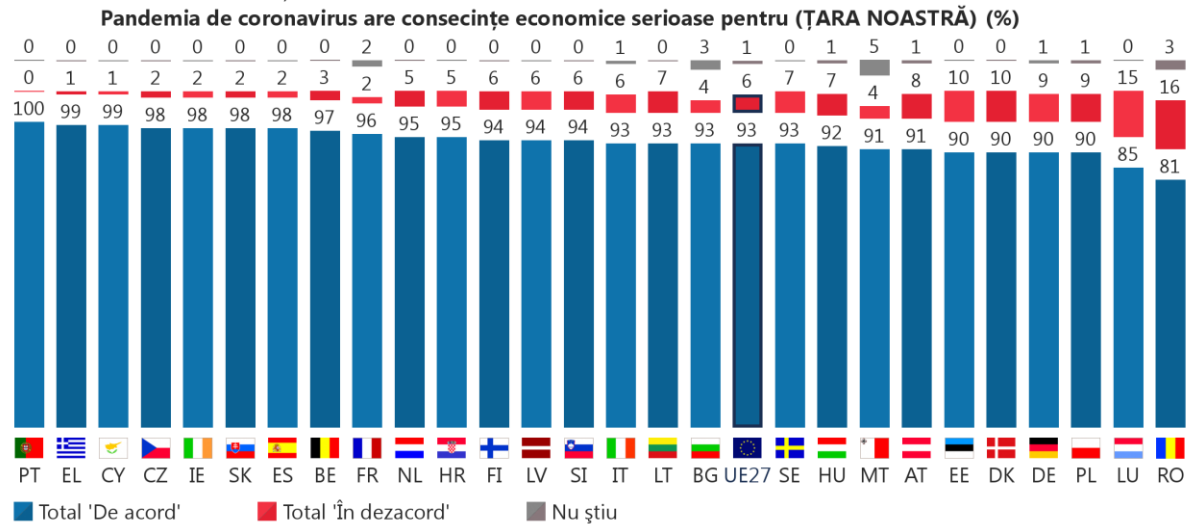

57% dintre români se declară **nemulțumiți de măsurile luate în vederea combaterii pandemiei de coronavirus de către Guvernul României**, similar cu media europeană (UE27: 56%). Țările ai căror cetățeni sunt printre cei mai mulțumiți de măsurile propriilor guverne sunt Danemarca (79%), Luxemburg (73%) și Olanda (71%). Pe de altă parte, 60% dintre români consideră că măsurile de restricție luate de autoritățile publice din România pentru lupta împotriva coronavirusului și a efectelor acestuia au fost justificate (procent aflat însă sub media UE27, cu 13pp).

În contextul pandemiei, 41% dintre românii declară că **au făcut față cu destulă dificultate măsurilor restrictive**, în special în ce le privește pe cele de limitare a deplasărilor, procent similar cu media europeană (UE27: 40%), iar 33% dintre ei au o părere neutră despre această experiență, ea fiind apreciată drept ușoară și dificilă în egală măsură. Din punct de vedere financiar, 62% dintre români consideră că pandemia de coronavirus are **consecințe serioase pentru ei personal** (cu mult peste media europeană - UE27: 43%). Cât despre **consecințele**

economice asupra țării, 81% dintre români consideră că acestea vor fi serioase, fiind cea mai mică medie înregistrată la nivel european (UE27: 93%).

QA13.2 Gândindu-vă la consecințele pandemiei de coronavirus, în ce măsură sunteți de acord sau în dezacord cu următoarele afirmații?

Părerile românilor referitoare la **momentul în care se va redresa economia României** de pe urma impactului pandemiei de coronavirus sunt împărțite: 44% dintre ei cred că se va întâmpla în 2023 sau mai târziu (cu 17pp mai puțin decât media UE27: 61%), iar 24% dintre ei cred că se va întâmpla în 2022 (asemănătoare mediei UE27: 23%).

Despre Uniunea Europeană și măsurile luate de aceasta în lupta cu pandemia de coronavirus, 57% dintre români se declară mulțumiți (cu 14pp peste media UE27: 43%, care este depășită însă de procentul celor nemulțumiți de măsurile luate de UE – 49%) și consideră că prioritatea Uniunii în răspunsul său la pandemie ar trebui să fie **dezvoltarea unei politici europene de sănătate** (RO: 29%, UE27: 27%), în timp ce majoritatea cetățenilor europeni pun pe primul loc, ca prioritate a UE, **asigurarea accesului rapid la vaccinuri sigure și eficiente pentru toți cetățenii UE** (UE27: 36%, RO: 24%). Pornind de la răspunsul dat pandemiei, majoritatea românilor (65%) și europenilor (59%) au încredere că UE va lua, în viitor, deciziile corecte necesare.

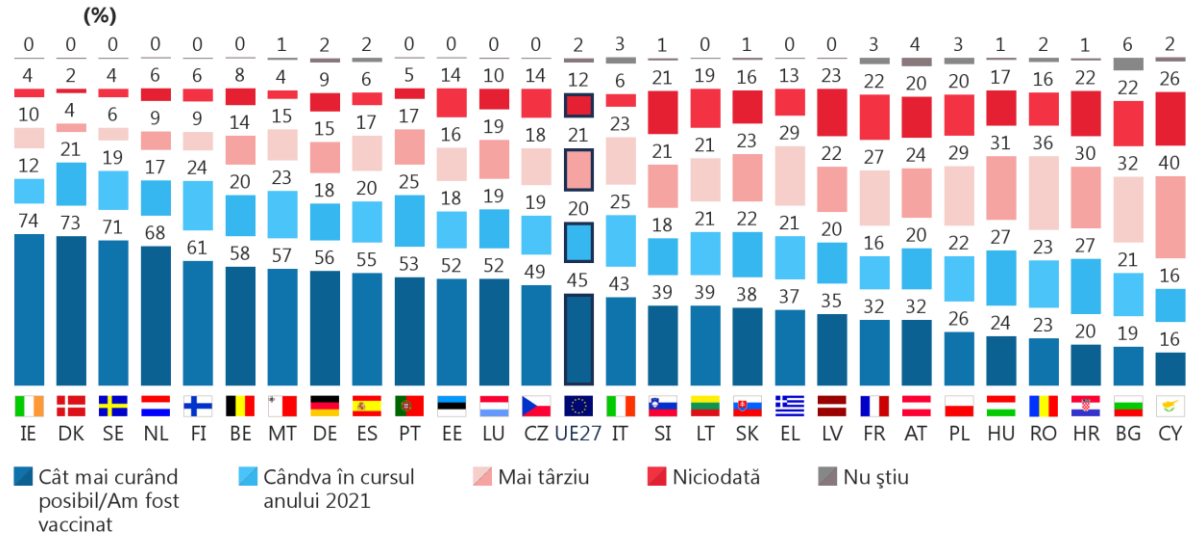
Atunci când se gândesc la consecințele pandemiei de coronavirus, 79% dintre români sunt de acord că **UE ar trebui să beneficieze de mijloacele necesare pentru a gestiona mai bine în viitor crizele** de acest gen (cu 5pp sub media UE27: 84%). Cetățenii din Portugalia sunt aproape în totalitate de acord cu acest aspect (99%), la fel și cei din Cipru sau Grecia (ambele cu 97%). Pe de altă parte, **planul de redresare NextGenerationEU** este considerat eficient de doar 60% dintre români (chiar dacă această cifră este cu 5pp peste media UE27: 55%). Cetățenii europeni cu cea mai mare încredere în eficiența planului sunt cei din Malta (83%) și Irlanda (77%), la polul opus situându-se francezii (45%) și finlandezii (42%).

Când se gândesc la vaccinarea împotriva COVID-19, românii apreciază în proporție de 67% că **vaccinurile împotriva COVID-19 au fost dezvoltate, testate și autorizate prea repede pentru a fi sigure** (cu 15pp peste media UE27: 52%). De asemenea, 72% dintre români consideră că acestea ar putea avea **efecte secundare pe termen lung** pe care nu le

cunoaștem încă (+5pp față de media UE27). Cu toate acestea, majoritatea românilor consideră că un **vaccin este unica modalitate de a pune capăt pandemiei** (RO: 65%, UE27: 70%), iar **UE joacă un rol-cheie în a garanta accesul la vaccinurile împotriva COVID-19** în țară (RO: 77%, UE27: 69%).

Circa jumătate dintre români declară că nu înțeleg de ce oamenii ezită să se vaccineze (RO: 53%, UE27: 56%), iar ca disponibilitate pentru a fi vaccinați, declară că ar face acest lucru mai degrabă mai târziu (36%) sau cândva în cursul anului 2021 (23%). 45% dintre europeni își doresc să se vaccineze cât mai curând posibil sau au făcut-o deja. La finalul lui 2020, un procent redus de români și europeni declarau că s-au vaccinat deja (RO: 5%, UE27: 3%).

QA19 Dacă autoritățile publice vor autoriza un vaccin împotriva COVID-19 (coronavirus) și acest vaccin va fi disponibil pentru dvs., când ați dori să fiți vaccinat(ă)?

Pentru a **afila informații de încredere despre vaccinurile COVID-19**, românii nu au o opinie majoritară, ei declarând că ar apela în primul rând la **personalul medico-sanitar**, medici, asistenți medicali și farmaciști (RO: 44%, UE27: 67%), apoi la **autoritățile sanitare din România** (30%), însă ar avea încredere și în **informațiile primite de la colegi, prieteni sau rude** (RO: 30%, UE27: 19%). Pe locul patru în preferințele lor de încredere românii clasează **mass-media** (RO: 25%, UE27: 16%), în timp ce europenii favorizează **guvernele naționale** (RO: 13%, UE27: 17%).

IV. COMPORTAMENT MEDIA ȘI SURSELE DE INFORMARE ALE ROMÂNILOR

- a. Nivel de informare și surse de informare (surse tradiționale mass-media și noi surse de informare)

38% dintre români se consideră bine informați în legătură cu temele europene, procentul fiind însă apropiat de media europeană (UE27: 40%). Țările în care acest indicator are cele mai ridicate valori sunt Irlanda (64%) și Finlanda (58%).

Proporția românilor care declară că își cunosc drepturile de cetățeni europeni rămâne nemodificată față de 2019 (58%), deși în vara lui 2020 crescuse cu 5pp (până la 63%). Față de media tuturor cetățenilor din Uniune, percepția românilor pe această temă este destul de similară (UE27: 61%, +6pp versus 2019). Cu toate acestea, românii își exprimă în aceeași măsură ca în 2019 dorința de a afla mai multe despre drepturile lor de cetățeni europeni (73%), indicator aproape de media europeană (UE27: 72%). Însă, în continuare, aproximativ unul din cinci români declară că nu a auzit de Banca Centrală Europeană (26%), Consiliul European (22%) sau Comisia Europeană (22%, +6pp față de 2019), Parlamentul European rămânând instituția despre care cei mai mulți dintre români declară că au auzit (84%).

Televiziunea rămâne în continuare principalul canal media de interes pentru români (98% dintre ei folosind aparatele TV cel puțin o dată pe săptămână, indicator peste media UE27: 91%), urmat de **internet** (74% dintre români utilizându-l cel puțin săptămânal, în urcare cu 10pp față de 2019) și **rețelele sociale** (folosite de 70% dintre români săptămânal, procent în continuă creștere, cu 10pp peste nivelul din 2019). Pe ultimele locuri sunt clasate **radioul și presa scrisă**, 53% dintre români declarând că ascultă radioul (în scădere cu 7pp față de 2019 și sub media UE27: 73%) și 32% că lecturează presa scrisă (-2pp față de 2019 și sub media UE27: 51%), săptămânal.

Pentru a afla știri despre temele politice europene, românii se informează în primul rând din programele de televiziune (68%, cu 16pp peste media UE27: 52%) și de pe internet (21%, în creștere cu 12pp față de 2019, însă sub media UE27: 29%). Țările ai căror cetățeni se informează cel mai mult de pe internet, în primul rând, sunt Cehia (54%), Grecia și Letonia (ambele cu 52%).

În ceea ce privește informarea despre Uniunea Europeană, politicile și instituțiile ei, românii apelează la televiziune (64%, +10pp față de 2019 și peste media UE27: 54%), la internet (38%, cu 17pp sub media UE27: 55%), precum și la discuțiile cu rude, prieteni sau colegi (25%, similar cu media UE27: 23%). Proporția românilor care susțin că nu se informează cu privire la Uniunea Europeană, politicile și instituțiile ei, scade la 13% (cu 10pp mai puțin față de 2019), o evoluție similară manifestându-se și la nivelul mediei europene (UE27: 8%, o scădere de 12pp față de 2019).

Din punct de vedere al încrederii pe care românii o au în mijloacele media, cea mai mare încredere este acordată **televiziunii** (56%, -4pp față de 2019), apoi **radioului** (48%, -13pp), **presei scrise** (42%, -15pp), **internetului** (37%, -7pp), iar în coada clasamentului se află **rețelele sociale online** (28%, -11pp), acestea din urmă prezentând cea mai mică cotă de încredere și în rândul cetățenilor europeni (UE27: 19%).

Despre utilizarea internetului, circa șase din zece români declară că îl folosesc zilnic sau aproape zilnic (58%), comparativ cu media UE27 de 75%.

b. Informare versus dezinformare

Similar cu anul anterior, în 2020, 65% dintre români consideră că mass-media din România **furnizează informații de încredere** (2019: 66%), o percepție cu 3 pp peste media europeană (UE27: 62%), iar 58% dintre români consideră că aceste informații sunt neafectate de presiuni politice și comerciale. De asemenea, peste jumătate dintre români consideră că posturile publice de televiziune și radio din țară nu sunt afectate de presiuni politice (54%, cu 5pp mai mic decât în 2019). Doar 40% dintre europeni sunt de acord cu această afirmație (-14pp față de media RO), iar 43% sunt de părere că mass-media locale furnizează informații neafectate de presiuni politice și comerciale (-15pp față de media RO).

Atât românii, cât și cetățenii Uniunii Europene, consideră că **știrile și informațiile care denaturează realitatea sau sunt false sunt deseori întâlnite** (RO: 74%, UE27: 71%) și chiar **reprezintă o problemă la nivel național** (RO: 68%, UE27: 76%). Chiar dacă acest gen de știri și informații sunt ușor de identificat în accepțiunea respondenților (RO: 68%; UE27: 65%), românii sunt de părere că **existența știrilor sau a informațiilor care denaturează realitatea sau a celor false reprezintă o problemă pentru democrație în general**, într-o pondere cu 12pp mai mică decât media înregistrată la nivelul Uniunii Europene (RO: 70%; UE27: 82%).

În ceea ce privește percepția asupra **obiectivității informațiilor legate de Uniunea Europeană** prezentate în mass-media, 53% dintre români consideră că informațiile prezentate la televizor sunt obiective (cu 4 pp mai puțin decât în 2019). Similar, informațiile prezentate la radio sunt percepute de unul din doi români că fiind obiective (51%), precum și cele din presa scrisă (49%). La nivel european, se înregistrează procente similare în ceea ce privește obiectivitatea informațiilor legate de Uniune prezentate prin intermediul TV, radio și presă scrisă (52%, 55 % și, respectiv, 50%). Despre obiectivitatea internetului, doar 45% dintre români sunt de părere că site-urile online sunt, în general, obiective (față de 48% în 2019). Scăderea încrederii în obiectivitatea unui anume canal media include și rețelele sociale: dacă în 2019 românii credeau în proporție de 50% că acestea ar fi obiective, în 2020 doar 43% dintre ei mai sunt de această părere. Media europeană pentru gradul de obiectivitate al informațiilor despre Uniunea Europeană prezente pe internet se păstrează scăzută și în 2020 (46% pentru paginile de internet și 32% pentru rețelele sociale).

CONCLUZII

Anul 2020 a fost marcat la nivel global de pandemia cu noul coronavirus, eveniment consemnat de către Organizația Mondială a Sănătății în data de 11 martie 2020. Ulterior, în data de 16 martie, România a intrat în starea de urgență, pentru prima oară după decembrie 1989, stare menținută pentru două luni. Scopul stării de urgență a fost posibilitatea impunerii de măsuri pentru gestionarea situației generate de pandemie, precum: limitarea sau interzicerea circulației vehiculelor sau persoanelor în anumite zone sau în anumite intervale orare, închiderea temporară a localurilor publice, interzicerea desfășurării de evenimente publice sau private care presupun prezența unor grupuri mai mari de persoane, sau suspendarea cursurilor școlare. În același timp, s-a introdus obligativitatea purtării măștii și recomandarea distanțării sociale. Ulterior stării de urgență, a fost introdusă și menținută starea de alertă până la finalul anului, astfel încât treptat unele măsuri restrictive din perioada stării de urgență să fie relaxate.

În contextul descris anterior, românii au apreciat, în 2020, că **principala problemă cu care se confruntă atât propria țară, cât și Uniunea Europeană**, este **sănătatea**, și abia apoi **situația economică** la nivel național (RO: 28%, UE27: 33%) și european (RO: 27%, UE27: 35%).

Pe plan național, românii consideră că **măsurile luate de autoritățile române în lupta cu pandemia au fost justificate** (60%), chiar dacă gradul lor de mulțumire față de acestea nu este majoritar (42%), și doar 26% dintre ei declară că au făcut față cu ușurință sau destulă ușurință unor măsuri precum limitarea deplasărilor.

Când se gândesc la **vaccinuri, majoritatea românilor sunt de părere că acestea reprezintă singura modalitate de a pune capăt pandemiei**, însă, în timp ce europenii s-ar vaccina cât mai curând posibil (42%), românii mai degrabă ar face acest pas mai târziu (36%).

Planul de redresare NextGenerationEU, în valoare de 750 de miliarde de euro, plan asupra căruia liderii europeni au căzut de acord la mijlocul lunii iulie 2020, este privit ca fiind eficient de majoritatea românilor și europenilor (60% și, respectiv, 55%).

Luând în considerare cele exprimate anterior, majoritatea românilor (52%) continuă să evalueze **situația economiei europene ca fiind bună** și își mențin această proiecție pozitivă și pentru următoarele 12 luni, spre deosebire de media UE27, care apreciază negativ traiectoria economiei europene (60%). Cu toate acestea, majoritatea românilor este de părere că tinerii vor avea de înfruntat un viitor mai dificil decât generația actuală (RO: 47%, UE27: 56%), doar unul din cinci români manifestându-și optimismul pe această temă (RO: 21%, UE27: 17%).

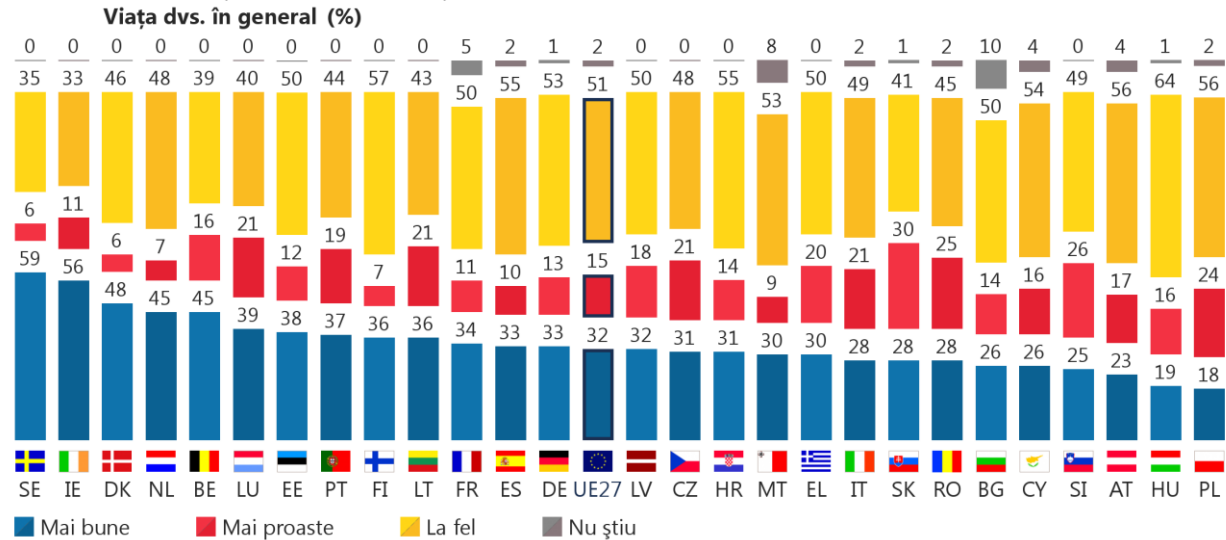
Românii continuă să aibă încredere și sentimente mai degrabă pozitive față de politicile Uniunii Europene, precum și față de prioritățile noii Comisii Europene, chiar dacă unele concepte, cum ar fi *energia regenerabilă*, *reducerea consumului de energie*, *"economia circulară"* sau *amprenta de carbon*, sunt încă la început de drum ca parte integrantă în viața de zi cu zi a românilor.

Având în vedere cele de mai sus referitoare la obiectivele Uniunii Europene, aproximativ jumătate dintre români (53%) cred în continuare că, în general, Uniunea Europeană se îndreaptă în direcția corectă.

În noul context global, România a pierdut 9 puncte procentuale, comparativ cu 2019, în ce privește indicatorul referitor la numărul de români care sunt de părere că viața lor va fi mai

bună în următoarea perioadă (RO: 28%; UE27: 32%). Procentajul României este același cu al Italiei și Slovaciei și le plasează în partea inferioară a clasamentului statelor membre UE.

QA2a.1 Care sunt așteptările dvs. pentru următoarele 12 luni: credeți că următoarele 12 luni vor fi mai bune, mai proaste sau la fel ca până acum în ceea ce privește...?

La fel ca în 2019, circa șapte din zece români declară că se simt cetățeni europeni, în timp ce aproximativ șase din zece români apreciază că își cunosc drepturile în calitate de cetățean al Uniunii. Sentimentul de comunitate între cetățenii UE este reprezentat anul acesta, în viziunea românilor, în primul rând de **sistemul de îngrijire a sănătății și de pensii** și, apoi, de **educație, solidaritate, economie și statul de drept**.

Românii continuă să se informeze, în primul rând, prin intermediul programelor TV, apoi de pe internet, rețelele sociale sau de la radio. Cu toate acestea, doar jumătate dintre români au încredere în televiziune (56%) și consideră că informațiile prezentate la televizor despre UE sunt obiective (53%). Cea mai scăzută percepție asupra obiectivității informațiilor furnizate despre UE, atât în rândul românilor, cât și al europenilor, se referă la internet (site-uri în general - RO: 45%, UE27: 46% - și rețelele sociale online - RO: 43%, UE27: 32%).